

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer

273031

ONDERWERP: Rekenkamerbrief navolgbaarheid coalitieakkoord

Voorstel

De Rekenkamer stelt de gemeenteraad voor om de conclusies en aanbevelingen over te nemen die de Rekenkamer heeft geformuleerd in de Rekenkamerbrief navolgbaarheid coalitieakkoord van 4 oktober 2018 en met het college in debat te gaan over de uitvoering van de aanbevelingen van de Rekenkamer.

Inleiding

De Rekenkamer Arnhem heeft een beknopt onderzoek uitgevoerd dat antwoord geeft op de vraag hoe raad en burgers de realisatie van de doelen in het coalitieakkoord 2018-2022 kunnen volgen. Daarbij heeft de Rekenkamer zich gerealiseerd dat we aan het begin van een nieuwe bestuursperiode staan en dat het coalitieakkoord geen dichtgetimmerd programma is. Dit betekent dat het beleid, in overleg met stakeholders zoals de raad en netwerkpartners in de komende periode verder ontwikkeld zal worden. Een consequentie is dat we niet mogen verwachten dat het coalitieakkoord en de meerjarenbegroting op dit moment al heel concreet zijn over de beoogde doelen, prestaties en middelen.

Tegelijk is het daarom des te relevanter om juist nu al te weten wat de informatiewaarde van het coalitieakkoord en de MJPB is zodat u als raad kunt bepalen welke informatie u nodig heeft om uw kaderstellende en controlerende taak naar behoren uit te oefenen.

Om een antwoord te vinden op de vraag of de realisatie van de doelen navolgbaar is, hebben we daarom zowel het coalitieakkoord als de MJPB onder de loep genomen, met als centrale onderzoeksvraag: *In hoeverre zijn de geformuleerde doelen in het coalitieakkoord concreet en transparant, toetsbaar en/of in hoeverre is duidelijk dat de opgave middels netwerksturing gerealiseerd wordt? Op welke wijze is dit verwerkt in de begroting 2019?*

Beoogd effect

De Rekenkamer Arnhem geeft met dit onderzoek inzicht in hoe gemeenteraad en burgers de realisatie van de doelen in het coalitieakkoord 2018-2022 kunnen volgen.

Argumenten

In de Rekenkamerbrief wordt kort ingegaan op de bevindingen, de conclusies en aanbevelingen.

Samenvattend concludeert de Rekenkamer dat de eerste stappen zijn gezet met het navolgbaar maken van de realisatie van de doelen in het coalitieakkoord. Tegelijk stellen zij vast dat de MJPB nog beperkt

informatie biedt over de concreet beoogde prestaties en effecten, de daarvoor te nemen maatregelen en het daarvoor beschikbare budget.

Er is dus werk aan de winkel. Een kanttekening die we hierbij plaatsen is dat in onze optiek de huidige opzet van de MJPB te complex is. Crux is dat er in de huidige opbouw geen duidelijke keuze is gemaakt voor een leidend sturingsconcept: programmasturing, lijnsturing, inputsturing en netwerksturing lopen door elkaar. Daarnaast is sprake van veranderopgaven, stedelijke programma's en wijkprogramma's. Dit wringt omdat het in al deze programma's over dezelfde soort maatschappelijke opgaven gaat, telkens vanuit een andere invalshoek:

- De veranderopgaven schetsen de leidende uitdagingen en ambities gemeentebreed, komen niet 1-op-1 overeen met de centrale thema's in het coalitieakkoord en zijn niet voorzien van budgetten.
  - In de wijkprogramma's staan de in de wijken opgehaalde opgaven centraal, die ook gaan over gemeentebrede thema's als leefbaarheid, duurzaamheid en sociale participatie.
  - Bij de stedelijke programma's gaat het om het om doelen en beleid op gemeentelijk niveau met beleidsonderwerpen die nauw samenhangen met de veranderopgaven en de wijkprogramma's.
- Het is, kortom, in de huidige indeling moeilijk te volgen met welk beleid de realisatie van welke doelen beoogd wordt en wat dat kost. In onze optiek kan en moet het simpeler. Wij hebben begrepen dat het college aan de slag gaat met het toegankelijker en resultaatgerichter maken van de MJPB. Dat is op onderdelen ook reeds terug te zien in de MJPB 2019-2022.

Het lezen en begrijpen van een begroting is niet eenvoudig. Het is onmogelijk om een begroting van zevenhonderd miljoen euro in korte tijd te doorgronden. De Rekenkamer geeft daarom als suggestie mee om te overwegen de vereenvoudiging van de begrotingsopzet gezamenlijk (college, organisatie en raad) op te pakken, om zo de samenhang tussen wijk, stad en veranderopgave duidelijker in de financiële besturing te krijgen en daarmee een beter zicht te geven op de knoppen waaraan daadwerkelijk door de raad gedraaid kan worden.

Dit gezegd hebbende, geeft de Rekenkamer op basis van haar bevindingen en conclusies drie aanbevelingen die de raad helpen om de realisatie van de doelen in het coalitieakkoord beter te kunnen volgen:

1. Vraag om een begroting die "klip en klaar" aangeeft hoe de doelen in het coalitieakkoord gerealiseerd worden en wat dat gaat kosten.
2. Houd het simpel. Vraag om een begroting die uitgaat van één programma-indeling die duidelijk maakt "wat we willen bereiken", "wat we daarvoor gaan doen" en "wat dat mag kosten".
3. Ga na welke doelen/opgaven samen met netwerkpartners/stakeholders moeten worden gerealiseerd en hoe dat zou kunnen. Maak bij het volgen van doelrealisatie onderscheid in korte termijn resultaten/acties en lange termijn effecten en of deze in netwerksturing uitgevoerd moeten worden. De in Rotterdam gekozen benadering van de "theory of change" biedt een goed alternatief om complexe maatschappelijke opgaven samen met netwerkpartners en samenleving op te pakken, ook als deze niet in concrete cijfers en indicatoren te vatten is.

Kanttekeningen

Geen.

Financiën en uitvoering

Indien uw raad besluit de aanbevelingen van de Rekenkamer over te nemen, dan adviseert de Rekenkamer u het college te verzoeken binnen een termijn van drie maanden een plan van aanpak inclusief de financiële consequenties aan de raad aan te bieden. In het plan van aanpak dient het college aan te geven op welke wijze de aanbevelingen van de Rekenkamer uitgevoerd zullen worden. De Rekenkamer kan in een nazorgonderzoek nagaan op welke wijze de aanbevelingen zijn uitgevoerd en de raad hierover informeren.

Communicatie

De Rekenkamer licht de Rekenkamerbrief aan uw raad toe tijdens informatieve raadskamervergadering.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

Rekenkamerbrief navolgbaarheid coalitieakkoord van 4 oktober 2018, de bijbehorende Nota van Bevindingen en een Excel file met de analyse.

Ter inzage stukken voor gemeenteraad

n.v.t.

Zaaknummer**224789**

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen de Rekenkamerbrief en het voorstel van de Rekenkamer Arnhem van 16 mei 2018 zaaknummer: 224789

besluit:

1. De conclusies en aanbevelingen van de Rekenkamer over te nemen;
2. Het college opdracht te geven om uitvoering te geven aan de aanbevelingen en binnen een termijn van drie maanden hiervoor een plan van aanpak aan de raad aan te bieden.

De griffier,

De voorzitter,